

Az építészet tanítható!

Egyéni kutatás

Kun Tamás, BME Építőművészeti Doktori Iskola, 2015 ősz

Témavezető: Nagy Iván DLA

Absztrakt

„Ha nem kötöd le őket, nem figyelnek.” Ez a gondolat az egyik diákom szájából hangzott el, amint diáktársai látványos dekoncentráltóságát kommentálta. Ezt az őszinte megfogalmazást azért tartom fontosnak, mert az oktatói tapasztalat is ezt sugalmazza: a diákság és az oktatók viszonya is változóban van, ahogyan az az Egyszemélyes csoportok és a globalizáció c. Csányi írásból is 'következik'. Kutatásom fő iránya ennek az átalakulásnak a megtapasztalására épül, oktatási stratégiákat és lehetséges beavatkozásokat keres. A beavatkozások, oktatási struktúra átalakítások véleményem szerint minden esetben ennek a figyelemnek az elnyerésére, egy kölcsönösen hasznos bizalmi viszony kialakítására kell irányuljanak. Ebben megerősít a TU Wien építészképzésének saját magára megfogalmazott célkitűzése is: (... idézet).

A figyelem kérdése, annak egyre gyakoribb hiánya nem csak a felsőoktatás sajátja, hanem a képzések skálájának minden fokán egyre halmozódó problémaként jelentkezik. Egyes előadói tapasztalatok szerint egy oktató, vagy előadó az első három-öt percben kell, hogy elnyerje a hallgatóság bizalmát (Somogyi Krisztina). Ha nem sikerül, akkor a közösségi médiák korában már alapvető, rátekintésszerű, felületes és sajnos a legtöbb ember számára kielégítő információ szerzés felül kerekedik az 'előírt' hallgatói szerepen. Véleményem szerint ugyanez igaz az oktatásban is, hiszen már a 'z' generáció közeleg, és a további eltávolodás elkerülésére a hallgatói szerep alaposabb megismerése, és az oktatói karakter kiterjesztése szükséges. Ennek a kérdéskörnek egy szűkebb szegmensére koncentrálok a jelen kutatás: a cél az építészeti oktatás, azon belül az oktatói gyakorlat szemszögéből egy tervezési tárgy elemzése, azon belül pedig egy hatékonyabb, interaktívabb folyamat felvázolása. Érdekesnek tartom a már megfogalmazott, egyéni oktatási hozzáállások kutatását, összehasonlítását is a jelenlegi, saját perspektívámban tapasztalható rendszerrel. DLA hallgatóként, pár éves szakmai gyakorlattal a hátunk mögött, de még erős és közeli élményekkel a hallgatói évekből, egy olyan köztes oktatói réteget képezzünk, mely vélhetően jobb, de még mindenképpen kettős rálátással bír a hallgatók és az oktatási rendszer között hiányzó láncszemekre. Ezek a láncszemek egyben problémafelvetések is, a jelen struktúra hiányát, a megoldandó feladatokat is jelzik. Ilyenek lehetnek: az azonnali visszacsatolás hiánya; a diákok által felületesen elképzelt szakma és az oktatási anyag között feszülő, magyarázatlan szakadék; a szakmagyakorlás naprakész problémáinak a megismerése; a többszintű gondolkodás kihívásai – mint a mindenkori 'generál'építész sajátja; az oktatók és hallgatók közötti bizalmi viszony kialakíthatósága.

A felsoroltak sokban egyeznek az ETH professzor Dietmar Eberle könyvében is megfogalmazott gondolatokkal, építész oktatási 'hitvallással', ezért – az egyértelmű párhuzam révén – célokom egy jelenlegi gyakorlati óra (Munkahelyek 2) éves menetének a fentebb megfogalmazott problémafelvetésekkel történő értékelése, lehetséges megoldások keresése, összegzés. (A tantárgy vizsgálata kapcsolható más oktatói / DLA tapasztalatokkal.)

Irodalomjegyzék:

CSÁNYI Vilmos, 2015: Magyar Tudomány, 2002/6 762. o.

EBERLE, Dietmar- SIMMENDINGERM, Pia, 2010: Von der stadt zum haus, eine entwurfslehre. Gta Verlag, ETH Zürich